

# СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ТА ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ

Рівень вищої освіти перший (Бакалавр)

Освітня програма 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

## 1. Анотація курсу:

**Семестр(и):** IV

**Обсяг модуля:** загальна кількість – 120 годин; з них лекції – 14 годин; практичні заняття – 40 годин; самостійна робота – 66 годин; кількість кредитів ECTS – 4.

**Мета курсу** – оволодіння знаннями що до призначення засобів фізичної реабілітації та складання комплексів лікувальної гімнастики при захворюваннях системи кровообігу та дихальної системи, оцінка ефективності впливу засобів фізичної реабілітації.

## Результати навчання:

*знати:*

- загальні основи фізичної реабілітації;
- сучасні підходи до призначення засобів фізичної реабілітації при захворюваннях системи кровообігу з урахуванням функціональних резервів системи кровообігу, етапу відновлення.

*вміти:*

- складати конспекти занять лікувальної гімнастики для осіб із захворюваннями системи кровообігу
- проводити оцінку функціональних резервів системи кровообігу, адекватності та ефективності засобів фізичної реабілітації, які використовуються;
- володіти вміннями і навичками щодо надання першої невідкладної допомоги при травмах і гострих патологічних станах організму;
- готувати реферати та самостійну роботу.

*здатен продемонструвати:*

- уміння використовувати біологічні, медичні, педагогічні та психосоціальні аспекти фізичної реабілітації, виявляти взаємозв'язки її різних елементів.
- уміння роботи із сучасною комп'ютерною технікою; знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням інформаційних та комунікаційних технологій;
- уміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп;
- готовність до освоєння нового матеріалу та уміння оцінювати себе критично;
- уміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег;
- здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами.

*володіти навичками:*

- проведення та інтерпретації ЕКГ;
- оцінки функціональних резервів системи кровообігу;

- оцінки рівня функціонального стану системи зовнішнього дихання та інтерпретації отриманих результатів;
- адекватності та ефективності засобів фізичної реабілітації, які використовуються;
- складання програми фізичної терапії для пацієнтів кардіологічного та пульмонологічного профілів.

*Самостійно вирішувати:*

- проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення;
- розробляти стратегію професійної діяльності.

**Необхідні навчальні компоненти (пререквізити, кореквізити і постреквізити):**

**Пререквізити.** Теоретичною базою вивчення дисципліни є попередні навчальні дисципліни: «Анатомія людини», «Фізіологія людини», «Фізіологія рухової активності», «Пропедевтика внутрішньої медицини», «Основи фізичної реабілітації та спортивної медицини».

**Постреквізити.** Дисципліни, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: «Деонтологія в реабілітації», «Практика з фізичної реабілітації в кардіології та пульмонології», «Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату», «Долікарська медична допомога», «Основи лікувального масажу», «Спортивна травматологія».

**Зміст дисципліни:**

**Змістовий модуль 1. Загальні основи фізичної реабілітації при захворюваннях системи кровообігу та системи зовнішнього дихання.**

**Тема 1. Механізм лікувальної дії фізичних вправ та методики ЛФК при захворюваннях системи кровообігу.** Механізми реабілітаційної дії засобів фізичної реабілітації та методики їх використання при захворюваннях системи кровообігу. сучасні методики ЛФК при захворюваннях системи кровообігу.

**Тема 2. Визначення функціональних резервів системи кровообігу для адекватного використання засобів фізичної реабілітації.** Методи дослідження та оцінки функціональних резервів системи кровообігу. Вибір адекватного фізичного навантаження при застосуванні фізичних вправ при захворюваннях системи кровообігу. Методи індивідуалізації та оцінки адекватності фізичних навантажень при фізичній реабілітації хворих.

**Тема 3. Фізична реабілітація при ішемічній хворобі серця (ІХС).** Механізми лікувальної дії засобів фізичної реабілітації при ІХС. Вибір адекватного фізичного навантаження при ІХС. Методи індивідуалізації та оцінки адекватності фізичних навантажень при фізичній реабілітації хворих.

**Тема 4. Фізична реабілітація хворих на інфаркт міокарда (ІМ).** Механізми лікувальної дії засобів фізичної реабілітації при ГІМ. Вибір адекватного фізичного навантаження при ГІМ. Методи індивідуалізації та оцінки адекватності фізичних навантажень при фізичній реабілітації хворих.

**Тема 5. Фізична реабілітація хворих на гіпертонічну хворобу.** Механізми лікувальної дії засобів фізичної реабілітації при первинній артеріальній гіпертензії. Сучасні уявлення про вибір адекватного фізичного навантаження при гіпертонічній хворобі. Методи індивідуалізації та оцінки адекватності фізичних навантажень при фізичній реабілітації хворих.

**Тема 6. ФР хворих на вегето-судинну дистонію (ВСД) та на хронічну серцево-судинну недостатність.** Механізми лікувальної дії засобів фізичної реабілітації при ВСД і ХНК. Вибір адекватного фізичного навантаження при ВСД і ХНК. Методи індивідуалізації та оцінки адекватності фізичних навантажень при фізичній реабілітації хворих.

**Тема 7. ФР хворих з кардіалгіями при міофасціальному больовому синдромі шийно-грудного відділу.** Механізми лікувальної дії засобів фізичної реабілітації при кардіалгії МФБС. Сучасні уявлення про вибір адекватного фізичного навантаження при кардіалгії МФБС. Методи індивідуалізації та оцінки адекватності фізичних навантажень при фізичній реабілітації хворих.

**Тема 8. Визначення та оцінка функціональних резервів системи зовнішнього дихання.** Сучасні уявлення про функціональну діагностику для індивідуалізації фізичного навантаження при ФР хворих пульмологічного профілю.

**Тема 9. Фізична реабілітація хворих з рестрективними порушеннями функції зовнішнього дихання.** Особливості призначення засобів фізичної реабілітації (ФР) в комплексному лікуванні кожного (без виключення!) хворого з респраторними розладами вентиляційної функції системи зовнішнього дихання. Механізми лікувальної дії фізичних вправ, індивідуалізації навантажень, форм і методів заняття лікувальної фізкультури. Позитивний вплив фізичної реабілітації, активного сприяння усуненню негативних факторів та кумулюючого впливу реабілітаційних заходів.

**Тема 10. Фізична реабілітація хворих з обструктивними порушеннями вентиляційної функції системи зовнішнього дихання.** Своєчасне призначення засобів фізичної реабілітації (ФР) в комплексному лікуванні кожного (без виключення!) хворого з обструктивними розладами вентиляційної функції системи зовнішнього дихання. Механізми лікувальної дії фізичних вправ, індивідуалізації навантажень, форм і методів заняття лікувальної фізкультури. Позитивний вплив фізичної реабілітації, активного сприяння усуненню негативних факторів та кумулюючого впливу реабілітаційних заходів.

**Види навчальних занять:** лекції, практичні заняття, консультації.

**Форми навчання:** денна.

**Методи навчання:** словесний метод, наочний метод, вивчення та аналіз прикладного матеріалу, аналіз та синтез інформації, поєднання логічного та історичного аналізу, функціонально-структурного аналізу, порівняння та зіставлення.

**Методи контролю:** усний, письмовий, практичний, графічний, тестовий.

**Форми підсумкового контролю:** ПМК (IV семестр).

**Засоби діагностики успішності навчання:** індивідуальні завдання, питання для поточного контролю, тести, питання до підсумкового модульного контролю.

**Мова навчання:** українська.

## 2. Оцінювання:

### Розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна кількість балів за поточний контроль за ПЗ							ІНДЗ	ПК	Бали
ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3	ПЗ 4	ПЗ 5	ПЗ 6	ПЗ 7			
6	6	6	6	6	6	6	2	120	200

<b>ПЗ 8</b>	<b>ПЗ 9</b>	<b>ПЗ 10</b>	<b>ПЗ 11</b>	<b>ПЗ 12</b>	<b>ПЗ 13</b>			
<b>6</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>6</b>			

Здійснюється під час практичного заняття та включає загальну оцінку теоретичних та практичних знань з теми заняття:

«5» - 6 балів;

«4» - 5 балів;

«3» - 4 балів;

«2» - 0 балів.

Самостійна робота студента (доповідь написаного реферату, презентація) оцінюється: 1 – 2 балів.

### **3. Методичне забезпечення**

1. Рекомендована література.
2. Мільтимедійний лекційний матеріал.

### **4. Рекомендована література**

#### **Основна:**

1. Берков В.Б. Натуральные средства для лечения сердца, сосудов, нервной и эндокринной систем / В.Б.Берков, Т.И. Беркова. – Ростов н/Дону: Феникс, 2006. – 432 с.
2. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: [учебное пособие] / В.А. Епифанов – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 275 с.
3. Ефимова В.А. Лечебна физическая культура: [учебное пособие] / Ефимова В.А. – М.: ГЭОТАР-МЕД, 2002. – 560 с.
4. Залесова Е.Н. Массаж от А до Я / Е.Н. Залесова. – М.: Харвест. – М.: ООО «Издательство «АСТ», 2000. – 400 с.
5. Лечебная физическая культура: [учебник для студ. высш. учеб заведений] / [С.Н. Попов, Н.М. Валеев, Т.С. Гарасеева и др.]; под ред. С.Н. Попова. – 5-е изд., стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2008. – 416 с.
6. Лечебная физкультура в системе медицинской реабилитации: [учебное пособие / под ред. А.Ф. Каптелина, И.П. Лебедевой]. – М.: Медицина, 1995. – 400 с.
7. Лечебная физкультура: [новейший справочник / Милюкова И.В., Евдокимова Т.А.]; под ред. Т.А. Евдокимовой. – СПб.: Сова; М.: ЭКСМО, 2004. – 862 с.
8. Медицинская реабилитация: [руководство для врачей / под ред. В.А. Епифанова]. – М.: МЕДпресс-информ, 2005. – 328 с.
9. Милюкова И.В. Лечебная физкультура / И.В. Милюкова, Т.А. Евдокимова. – СПб.: Сова; М.: Изд-во Эксмо, 2004. – С. 272 – 279.
10. Мурза В.П. Фізична реабілітація: [навч. посіб.] / В.П. Мурза. – К.: Олан, 2004. – 559 с.
11. – 559 с.
12. Мухін В.М. Фізична реабілітація: [підручник для студентів ВНЗ фізичного виховання і спорту]/ В.М. Мухін – К.: Олімпійська література, 2005. – 471 с.
13. Порада А.М. Основи фізичної реабілітації: [навч. посіб.] / А.М. Порада, О.В. Солодовник, Н.Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2006. – 248 с.
14. Реабілітація хворих засобами лікувальної фізкультури / Б.П. Грейда, В.А. Столяр, Ю.М. Валецький [та ін.]. – Луцьк: Видавництво «Волинська обласна друкарня», 2003. – 310 с.

15. Сокрут В.Н. Медицинская реабилитация в терапии: [электронный ресурс] / В.Н. Сокрут, В.Н. Казаков, Е.С. Поважная. – 80 Min / 700 MB. – Донецк: Донецкий ГМУ, 2003. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – Систем. требования: Pentium; 32 Mb RAM; Windows 95, 98, 2000, XP; MS Word 97-2000.
16. Физическая реабилитация: [учебник для студентов высших учебных заведений] / под общей ред. С.Н. Попова. – [3-е изд.]. – Ростов н/Д: Феникс, 2005. – 608 с.
17. Частная физиотерапия: [учебное пособие / под ред. Г.Н. Пономаренко]. – М.: ОАО Медицина, 2005. – 744 с.
18. Шаповалова В.А. Спортивна медицина і фізична реабілітація: [навч. посібник] / В.А. Шаповалова, В.М. Коршак, В.М. Халтагорова. – К.: Медицина, 2008. – 248.
19. Заболевания сердца и реабилитация. Под общей редакцией М.Л.Поллока, Д.Х.Шмидта,- К: Олимпийская литература,- 2000.-407 с.
20. Макарова Г.А. Спортивная медицина: [учебник] / Г.А. Макарова. – М.: Советский спорт, 2003. – 480 с.
21. Спортивная медицина: [учебн. пособие] / под ред. В.А. Епифанова. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 336 с.
22. Тріняк М.Г. Спортивна медицина (лікарський контроль) / М.Г. Тріняк. – Чернівці: Рута, 2005. – 128 с.
23. Частная физиотерапия: [учебное пособие] / под ред. Г.Н. Пономаренко. – М.: ОАО Медицина, 2005. – 744 с.
24. Спортивна медицина і фізична реабілітація в структурно – логічних схемах (навчально - методичний посібник) // В.А.Шаповалова, Ю.А.Завацький, В.Ю.Завацький, В.М.Коршак, Северодонецьк, 2017.-231 с.
25. Белова А.Н. Нейрореабилитация: руководство для врачей / Белова А.Н. – М.: Антидор, 2000. – 568 с.
26. Бирюков А.А., Валеев Н.М., Гарасева Т.С. Физическая реабилитации: учебник для студентов высших учебных заведений / Бирюков А.А., Валеев Н.М., Гарасева Т.С. – Ростов н/Д.: Феникс, 2008. – 602 с.

##### **5. Інформаційне забезпечення.**

1. [www.physrehab.org.ua/](http://www.physrehab.org.ua/) Сайт для фахівців фізичної реабілітації. Історія спеціальності. Документи, що регулюють діяльність фізичних терапевтів, періодичні видання, оголошення, форум.
2. <http://www.dzherelocentre.org.ua/> Сайт, що висвітлює роботу навчально-реабілітаційного центру Джерело (м. Львів).
3. <http://sport-med.in.ua>

##### **Обговорено на засіданні кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини**

Протокол від « 27 » серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри		О.С. Дорофєєва
Викладач		О.С. Дорофєєва
		К.С. Яримбаш
		В.М. Коршак
		Л.М. Волинєць